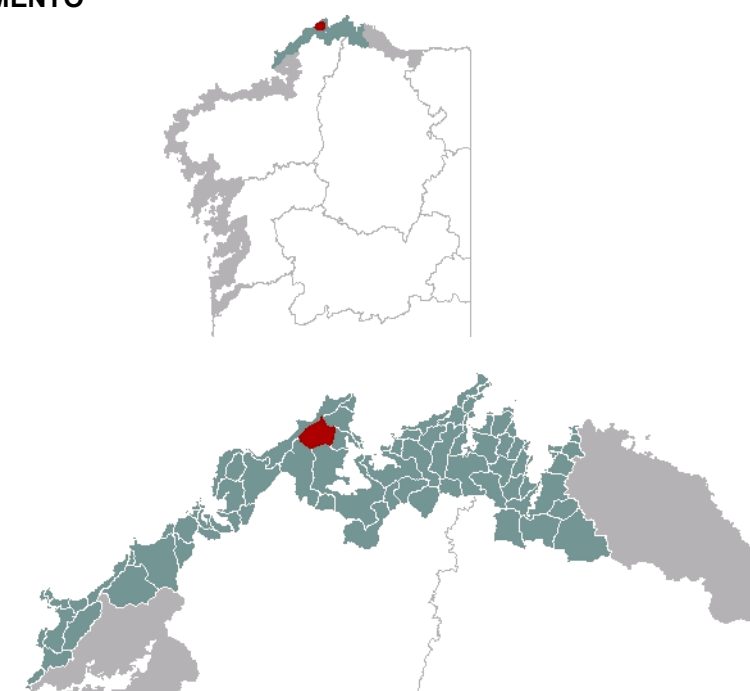

1. EMPRAZAMENTO

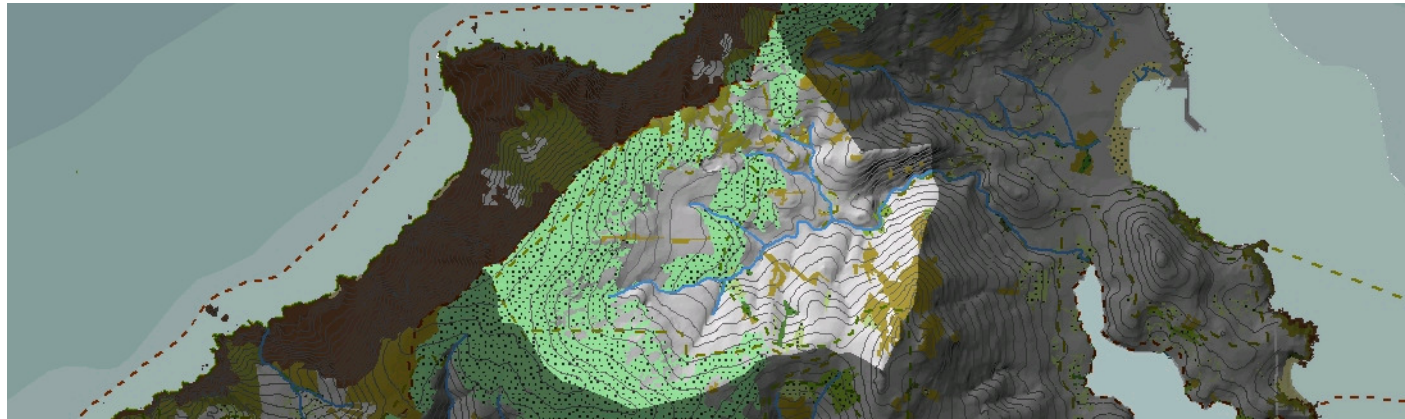

DATOS XERAIS

Comarca: Rías Altas. Sector: A Capelada. Concello: Agarimo. Parroquias: Santa María dá Pedra no extremo nororiental e Santiago de Landoi no centro e oeste da unidade. Extensión: 8,66km²

2. CARACTERIZACIÓN

ELEMENTOS NATURAIS

AS FORMAS DO RELEVO

A unidade está clasificada como de cabeceira fluvial, na cunca do Rego de Lourido, pequeno rego que realmente se divide en dous no interior da unidade, o Rego de Lodeiro ao norte e o de Lourido ao sur, uníndose ambos no Castro. O relevo está condicionado pola historia xeolóxica e tectónica rexional. A existencia dun grande basculamento sobre A Capelada, elevou o flanco noroeste da mesma, o que está composto polos mega cantís da costa exterior, e afundiou o sueste, o que descansa sobre a ría de Ortigueira. Así configurouse unha plataforma fortemente inclinada cara ao sueste sobre a que se asucou a rede fluvial. Esta mantense sen encaixamento acusado na parte alta, a partir do Castro cara ao leste existe un pequeno canón que salva o desnivel ata a chaira litoral existente na Pedra. As pendentes marcan ese cambio: dende valores que se manteñen por baixo do 20% nesa parte alta ata cifras que superan habitualmente o 40% e 50% no tramo fluvial encaixado.

AS UNIDADES LITOLÓXICAS

Repártese a unidade entre materiais eclogíticos, ultrabásicos e metabásicos do Complexo de cabo Ortegá, do Dominio da Serie de Ordes, con rochas pertencentes aos períodos Precámbrico e Cámbrico. A metade oriental e o extremo norte están formados por rochas metabásicas en facies granulítica e, menormente, anfibolítica, mentres a metade occidental estao por rochas ultrabásicas serpentinizadas. O extremo oriental componse de eclogitas. Entre O Castro e A Golpa e nas proximidades do Chan de Lodeiro aparecen sendas pequenas bandas de neises de dúas micas.

A DIVERSIDADE CLIMÁTICA

O extremo nororiental da unidade, máis próximo ao mar, presenta as maiores temperaturas medias con valores por encima de 14°C anuais, así como precipitacións entre 1000mm e 1200mm acumuladas durante o ano, definindo un dominio climático Cálido e Subhúmido. Con todo, na cabeceira da cunca as condicións climáticas son máis rigorosas xa que o efecto orográfico favorece un incremento das precipitacións (poden alcanzar os 1400mm no alto do Monte da Herbeira) e un descenso das temperaturas que adoitan roldar os 12°C de media anual. En consecuencia no alto da serra o ambiente climático é en xeral Tempado e Húmido.

OS SOLOS

Na vertente desenvólvese a catena característica de solos desde o fondo da ladeira á cabeceira da cunca. Os máis profundos e fértiles do tipo fluvisol na parte inferior en torno ao val principal do Río Lourido. A medida que a pendente se fai máis pronunciada os solos alcanzan progresivamente menor espesor e a súa evolución retárdase en parte debido aos procesos erosivos, dando paso a umbrisoles dístricos, regosoles e onde aflora o rochedo, leptosoles líticos, sobre todo nos cumes do macizo montañoso da Serra da Capelada. Así mesmo, hai que destacar a importante presenza de solos densos e arxilosos asociados á meteorización do substrato rochoso metamórfico, de natureza básica e ultrabásica, orixinando os solos tipo acrisol órtico sobre todo en áreas de condicións topográficas máis favorables (terreos aplanados ou de suave pendente).

AS AUGAS

A principal arteria fluvial da unidade é loxicamente o curso alto do Rego de Lourido. Configura unha cunca de dirección xeral SO-NE na que ademais do río principal desenvólvese pequenos regatos tributarios que dan lugar a vaguadas de pouca significación en ambas as marxes. A cabeceira do val localízase no Monte dá Herbeira e outras elevacións da Serra da Capelada.

O PATRIMONIO NATURAL

Os límites nordés e este de a unidade participan do LIC Costa Ártabra. Gran parte dos valores ecolóxicos da Capelada foron degradados por polígonos de aeroxeradores e por unha política forestal desacertada. Así, os eucaliptais ocupan amplas extensións e reduciron os bosques autóctonos ás formacións de ribeira (destacan as do tramo encaixado do Rego de Lourido, E. da unidade) e a algúns pequenos bosques de frondosas en ladeira como os existentes na vertente de umbría do citado curso. O valor natural máis exclusivo é o dos hábitats do grupo 71, Turbeiras acedadas de esfagnos, con potencialidade para áreas de turbeiras de cobertor e de depresións turbosas. Pódense engadir ademais os hábitats propios dos prados húmidos en chairas e vaguadas. Existe potencial para a especie *Linaria aguillonensis*. As rochas ultrabásicas, con solos tóxicos pola concentración de metais pesados, levan edafismos de importancia botánica en herbazais e matogueiras, e evitan a aparición de formacións arbóreas.

ELEMENTOS ANTRÓPICOS

USOS DO SOLO

O mosaico de usos que se distribúen sobre esta cabeceira fluvial da cunca do pequeno rego de Lourido, está presidido de xeito maioritario pola vexetación de porte arbóreo de repoboación, eucaliptal na súa práctica totalidade. Esta mancha maioritaria é substituída nas cotas máis altas por especies arbustivas e de baixo porte adaptadas aos solos hidromorfos, xunto aos endemismos descritos no apartado de patrimonio natural. No cumio aparece un parque eólico. O resto de usos representa unha escasa porcentaxe e corresponde a pequeno rodais de especies ripícolas y bosque autóctono moi localizados, prados e matorral de substitución.

MORFOLOXÍA

So podemos citar edificación dispersas de escasa representatividade, polo que a súa morfoloxía non da pé á caracterización morfolóxica da unidade. Esta queda determinada pola explotación forestal e o acusado encaixamento do río, é dicir, polas fortes pendentes desta ladeira da serra da Capelada que mira cara a Cariño.

INFRAESTRUTURAS DE MOBILIDADE

A estrada C-2205 atravesa todo este sector da Capelada, desde Cariño ata Cedeira. No tramo correspondente á unidade. O resto da trama viaria corresponde a camiños xerados polas necesidades derivadas da explotación forestal, uso maioritario na unidade.

PATRIMONIO HISTÓRICO

O patrimonio inventariado nesta unidade destacar os restos arqueolóxicos na Pena do Castelo na parroquia de Landoi e o castro e posteriormente fortaleza (BIC) localizado no lugar homónimo na parroquia de A Pedra –Santa María.

O CARÁCTER E A ORGANIZACIÓN ACTUAL

As formas do relevo determinan nesta cabeceira fluvial o seu carácter e a súa organización actual. As fortes pendentes das súas ladeiras limitou os seus usos agrícolas, polo que nas últimas décadas todas as súas vertentes foron ocupadas polos árbores de repoboación.

DINÁMICA DA PAISAXE

A paisaxe como se indicou no apartado anterior está fortemente condicionado polas limitación impostas pola topografía. Fortes pendentes, encaixamento dos cursos fluviais, cumios cunhas condicións climáticas e topográficas favorables ao desenvolvemento de turbeiras e solos hidromorfos; todo un conxunto de variables que tiveron un peso considerable na configuración das escenas que hoxe pódense atopar. O máis salientable, en calquera caso, desde unha perspectiva evolutiva é a intensa ocupación de todas aquelas ladeiras propicias para a plantación de especies forestais de crecemento rápido, ata o punto de converterse no rasgo característico da súa paisaxe. Finalmente é obrigado sinalar a incidencia visual dos muíños de vento localizados no cumio desta unidade

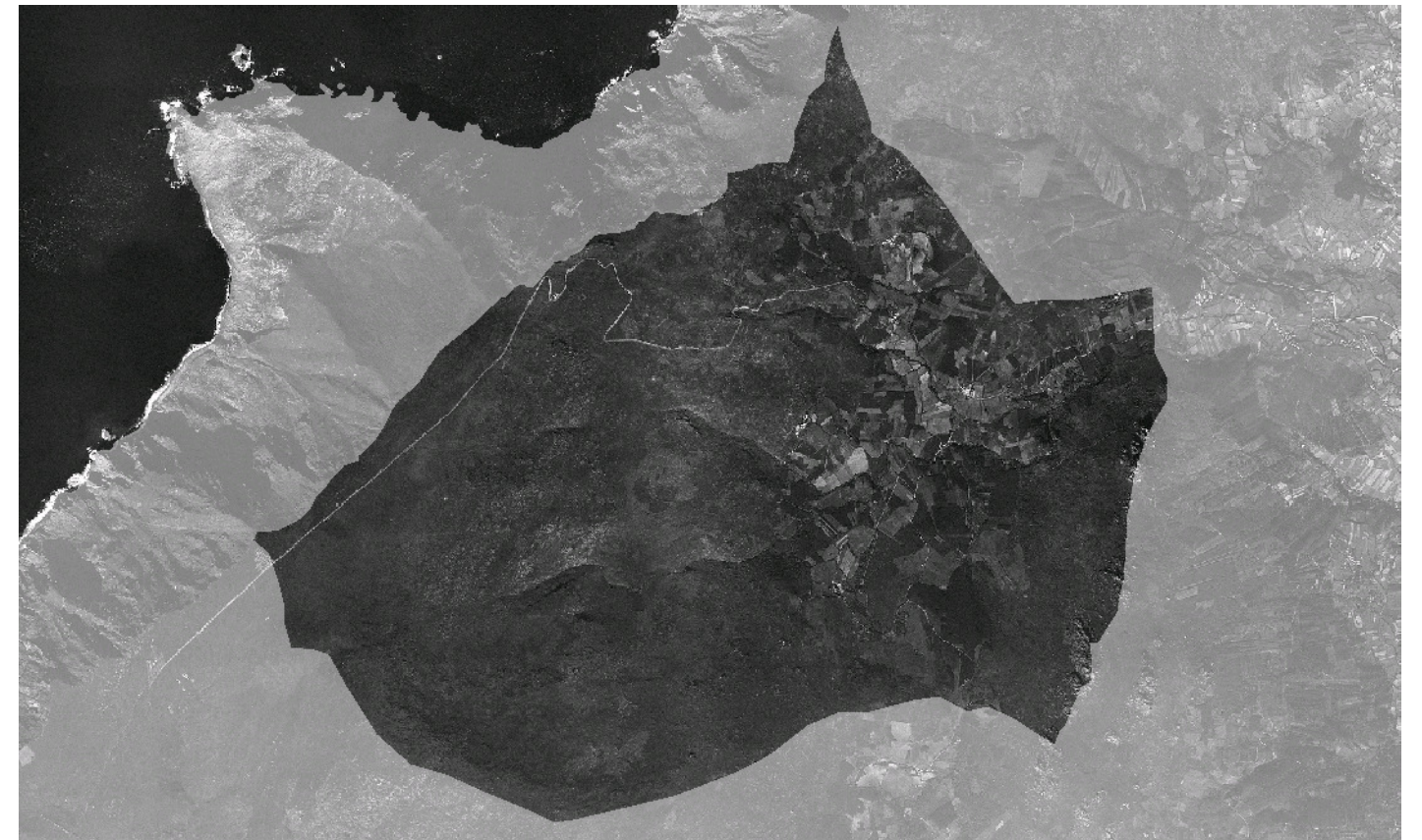
RISCOS E IMPACTOS

A completar durante a elaboración dos catálogos e directrices da paisaxe litoral.

3. AVALIACIÓN

VALORACIÓN DA PAISAXE

Aos valores ambientais e xeolóxicos recoñecidos hai que engadir o feito dunha escasa presenza de poboamento na unidade. Na súa parte alta, hoxe presidida polo parque eólico é necesario vincular os seus valores estéticos e paisaxísticos aos cantos da Capelada. Pola súa banda, as ladeiras que miran á ría de Ortigueira conforman o fondo escénico do núcleo de Cariño e do conxunto da propia ría. O alto da Miranda é un excelente punto de observación desta tipoloxía de unidades.

4. PLANIFICACIÓN

OBXECTIVOS DE CALIDADE PAISAXÍSTICA

A completar durante a elaboración dos catálogos e directrices da paisaxe litoral.

ACCIÓNNS

A completar durante a elaboración dos catálogos e directrices da paisaxe litoral.

ÁMBITOS DE REQUALIFICACIÓN

Non existen ámbitos de recualificación na presente unidade.

Lenda / Leyenda

Usos do solo / Usos del suelo

Chairas intermareais / Llanuras intermareais	Matogueiras / Matorrales
Marismas / Marismas	Cultivos e prados / Cultivos y prados
Praias / Playas	Cultivos frutícolas e de viveiro / Cultivos frutícolas y de vivero
Dunas / Dunas	Viñedos / Viñedos
Lagoas e humedais costeiros / Lagunas y humedales costeros	Cultivos baixo plástico / Cultivos bajo plástico
Cantis / Acantilados	Forestal de repoboación / Forestal de repoblación
Vexetación costeira / Vegetación costera	Outras formacións arbóreas / Otras formaciones arbóreas
Bosques autóctonos / Bosques autóctonos	Outras masas de auga / Otras masas de agua
Bosques de ribeira / Bosques de ribera	Canteira / Cantera
Bosques mixtos / Bosques mixtos	Artificial / Artificial
Bosques de recolonización / Bosques de recolonización	
Outras formacións de carácter húmido / Otras formaciones de carácter húmedo	

Asentamentos / Asentamientos

- Asentamento de carácter fundacional / Asentamiento de carácter fundacional
- Desenvolvemento periférico / Desarrollo periférico
- Asentamento funcional / Asentamiento funcional
- Agregado urbano / Agregado urbano
- Nova agrupación / Nueva agrupación
- Outras edificacións / Otras edificaciones

Hidrografía / Hidrografía

Patrimonio / Patrimonio

- Bens de Interese Cultural / Bienes de Interés Cultural
- Arquitectura industrial, militar e marítima / Arquitectura industrial, militar y marítima
- Patrimonio arqueolóxico / Patrimonio arqueológico
- Patrimonio etnográfico / Patrimonio etnográfico
- Ptos de observación de conca ampla / Ptos de observación de cuenca amplia
- Puntos de observación didácticos / Puntos de observación didácticos
- Puntos de observación / Puntos de observación
- Faros / Faros

Toponimia / Toponimia

- Toponimia interior / Toponimia interior
- Núcleos de indentidade do litoral / Núcleos de identidad del litoral**
- Praia / Playa
- Lugares con enerxía de relevo / Lugares con energía de relieve
- Toponimia de costa / Toponimia de costa
- Espazos de interese paisaxístico / Espacios de interés paisajístico**
- Toponimia de portos / Toponimia de puertos

Batimetría / Batimetría

0 m	-20 m	-100 m	-500 m	-2000 m
-10 m	-50 m	-200 m	-1000 m	-3000 m

Espazos de interese / Espacios de interés

- Espazos de interese xeomorfolóxico / Espacios de interés geomorfológico
- Área de interese de Taxón / Área de interés de Taxón
- Espazos de interese paisaxístico / Espacios de interés paisajístico
- Espazos de protección de ladeira / Espacios de protección de ladera

Rede de Espazos Naturais / Red de Espacios Naturales

Liña de dinámica litoral / Línea de dinámica litoral

Sistemas territoriais / Sistemas territoriales

- Zona aeroportuaria / Zona aeroportuaria
- Pista de ateraxe / Pista de aterrizaje
- Lámina de auga do porto / Lámina de agua del puerto
- Zona portuaria / Zona portuaria
- Ferrocarril / Ferrocarril
- AVE / AVE
- Autoestradas e autovías / Autopistas y autovías
- Corredores e vías rápidas / Corredores y vías rápidas
- Outras estradas / Otras carreteras
- Pistas e camiños / Pistas y caminos
- EDAR / EDAR

1:20.000

0 100 200 400 600 800 Metros

Sistema de referencia: European Datum 1950, fuso 29
Sistema de referencia: European Datum 1950, fuso 29

